

Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma pähkinänkuoressa

Tutkintonimike:	Liikunnanohjaaja (AMK)
Tutkintotaso:	AMK-tutkinto
Ohjelman laajuus:	210 opintopistettä
Ohjelman kesto:	3-3,5 vuotta
Opiskelumuoto:	Haettavissa sekä päivä- että monimuotototeutukseen
Arviointi:	<ul style="list-style-type: none">• Lue tutkintosäännöstä >>• Tutustu arviointiprosessiin >>
Tutkintovaatimukset:	opetussuunnitelman mukaisten opintojen suorittaminen, pakollinen harjoittelu, opinnäytetyö ja kypsyysnäyte. Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 932/2014
Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen:	Tutustu Haaga-Helian aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen periaatteisiin >>
Hakukelpoisuus ja hakeminen:	Ammattikorkeakoululaki 932/2014 25§ <ul style="list-style-type: none">• Tutustu hakutietoihin www.opintopolku.fi -sivustolla ennen hakua!
Jatko-opinnot:	<ul style="list-style-type: none">• Ylempi amk-tutkinto: Liikunta-alan kehittämisen ja johtamisen koulutus• Yliopisto-opinnot

Haaga-Helia ammattikorkeakoulun strategian perustana on kouluttaa työelämään palvelu-, myynti- ja yrittäjähenkisiä asiantuntijoita sekä tutkia ja kehittää innovatiivisia palveluita, tuotteita ja yritys-elämää alueemme elinkeinoelämän ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Tämä edellyttää entistä tiiviimpää yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa ja opetuksen työtapojen uudistamista siten, että opiskelijat voivat olla opintojensa alusta lähtien mukana työelämälähtöisissä kehittämishankkeissa.

Tämä opetussuunnitelma perustuu Haaga-Helia ammattikorkeakoulun strategiaan ja kertoo liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelman opinnoista syksystä 2013 alkaen. Suunnitelma on tehty koulutusohjelman opiskelijoille, opettajille ja muulle henkilöstölle sekä liikunta-alan elinkeinoelämälle. Opetussuunnitelma on hyväksytty Haaga-Helia ammattikorkeakoulun hallituksessa elokuussa 2013 ja sitä voidaan päivittää tutkintosäännössä säädetyllä tavalla. Opiskelijat, opettajat, koulutusjohto ja muu henkilöstö sitoutuvat noudattamaan tätä opetussuunnitelmaa.

Opetussuunnitelma sisältää seuraavat osat:

1. Liikunta-alan opinnot Haaga-Heliassa

1.1 Opintojen tavoite ja tutkinnon tuottama osaaminen

1.2 Opintojen rakenne ja laajuus

2. Opiskelu Vierumäen yksikössä

2.1 Vierumäki-kampus oppimisympäristönä

2.2 Opiskelu ja oppiminen työelämään sidotuissa oppimisprojekteissa

2.3 Arviointi

2.4 Eri osapuolten roolit opiskelijan oppimisen tukemisessa ja ammatillisessa kasvussa ja kehittämisessä

2.5 Opintojen ohjaus

2.6 Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) sekä opinnot muissa koulutusohjelmissa ja korkeakouluissa

3. Koulutusohjelman opinnot

3.1 Opiskelu ja oppiminen alan eri toimintaympäristöissä

3.2 Tutkinnon rakenne

1 Liikunta-alan opinnot HAAGA-HELIAssa

1.1 Opintojen tavoite ja tutkinnon tuottama osaaminen

Koulutusohjelman osaamisprofiili perustuu näkemykseen tulevaisuuden nopeasti muuttuvista toimintaympäristöistä ja jatkuvasti päivittyvästä tiedosta, mihin koulutusohjelman uudistuneilla toimintatavoilla ja menetelmillä pyritään vastaamaan.

Koulutusohjelman tavoite on kouluttaa liikunta-alan työelämään asiantuntijoita ja kehittäjiä. Asiantuntijuudelle ominaisia ovat työskentelytavat, joissa korostuvat itseohjautuvuus, tiedonhankinta ja sen muokkaaminen sekä rohkeus tarttua haasteisiin ja ratkaista ongelmia uusilla tavoilla yhteisöllisesti ja käyttäjälähtöisesti.

Liikunta alalle kohdistuvat tutkinnon yleiset työelämävalmiudet sisältävät

- itsensä kehittämisen ja itsensä asemoinnin alan toimintaympäristöihin
- viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen
- kansainvälisyysosaamisen
- yhteiskuntavastuun ja eettisen osaamisen

Koulutusohjelmakohtainen osaaminen sisältää

- liikunnan pedagogisen osaamisen
- liikuntajohtamisen osaamisen
- alan palvelu-, myynti- ja yrittäjyysosaamisen
- alan kehittämistoiminnan osaamisen

Ammatillista osaamistaan opiskelija kehittää seuraavissa toimintaympäristöissä

- kilpa- ja huippu-urheilu
- kunto- ja terveystoiminta
- liikuntapalvelut

Opiskelijan tärkeimpänä tehtävänä on nähdä opiskelu kokonaisvaltaisena oman ammatillisen identiteetin muodostajana ja kehittäjänä. Opinnot suoritettuaan opiskelijalla on valmiudet sijoittua koulutusta vastaaviin tavoitetyötehtäviin, kuten valmentajaksi, kouluttajaksi, liikunta-alan asiantuntijaksi ja kehittäjäksi sekä hallinto-, esimies- ja johtotehtäviin tai liikunta-alan yrittäjäksi.

1.2 Opintojen rakenne ja laajuus

Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelman opinnot kestävät 3 - 3,5 vuotta. Opintojen laajuus on 210 opintopistettä. Opinnot johtavat **liikunnan ammattikorkeakoulututkintoon**, jonka tutkintonimike on **liikunnanohjaaja (AMK)**.

Opinnot rakentuvat seuraavasti:

Opinnot	Opinto- pisteet
Yhteiset perus- ja ammattiopinnot	115
Valinnaiset ammattiopinnot	30
Työharjoittelu	30
Opinnäytetyö	15
Vapaasti valittavat opinnot	20
Yhteensä	210

Opiskelijan tulee ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa, että hänellä on ammattikorkeakouluasetuksen edellyttämä ruotsin kielen taito sekä ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta riittävä yhden tai kahden vieraan kielen taito.

2 Opiskelu Vierumäen yksikössä

2.1 Vierumäki-kampus oppimisympäristönä

Haaga-Helian Vierumäen yksikkö tarjoaa ainutlaatuisen liikunta-alan oppimisympäristön. Vierumäellä opiskelijat kohtaavat opinnoissaan erilaisia asiakasryhmiä, kuten huippu-urheilijoita, lapsia ja nuoria, vapaa-ajan liikkujia eri ikäryhmistä sekä yritysten henkilöstöä. Suomen urheiluopisto ja Vierumäki Country Club palveluineen sekä lähialueen kunnat, liikunnan aluejärjestöt, liikuntaseurat ja -yritykset tarjoavat yhteistyöpohjan työelämäprojekteille, joissa oppiminen pääosin tapahtuu. Valtakunnalliset ja kansainväliset korkeakoulu-, järjestö- ja yrityskumppanuudet täydentävät oppimisverkostoja.

2.2 Opiskelu ja oppiminen työelämään sidotuissa oppimisprojekteissa

Koulutusohjelman pääasiallisena opetusmetodina käytetään projektioppimista. Projektioppimisella tarkoitetaan opetuksen organisointitapaa, jossa oppiminen tapahtuu pääosin työelämälähtöisissä oppimisympäristöissä erilaisten käyttäjälähtöisten kehittämisprojektien avulla. Lisäksi oppimistilanteita voidaan toteuttaa Vierumäki-kampuksella kehittämisprojektin eri vaiheissa. Työelämän yhteistyötahojen rooli on toimia oppimisprosessin mahdollistajina, tukijoina ja motivoijina. Yhteisölliseen prosessiin osallistuessaan työelämäpartnerit saavat myös mahdollisuuden kehittää omaa osaamistaan ja toimintaansa.

Eri toimintaympäristöissä toteutettavat kehittämisprojektit rakentuvat sellaisiksi, joissa opiskelijalla on mahdollisuus innostua ja toimia aktiivisesti osaamisensa kehittämiseksi. Opiskelijalle tarjoutuu kehittämisprojekteissa mahdollisuus oppia toimintatapoja ja -malleja, joiden avulla hän pystyy menestymään tulevaisuuden muuttuvissa työtehtävissä.

Kehittämisprojekti muodostuu seuraavista vaiheista: joukkue → tavoite → taktiikka → turnaus → palkinto. Jokainen kehittämisprojekti on ainutlaatuinen eikä projekteille ole ennalta määritelty yhtä oikeaa toteutusmallia tai pedagogista toimintatapaa.

Kuvio 1. Kehittämiprojektin eteneminen

Aktiivinen ja yhteisöllinen työskentelytapa mahdollistaa jo opiskeluaikana erilaisissa asiantuntijaverkostoissa toimimisen, uuden tiedon luomisen sekä uusien toimintatapojen kehittämisen yhteistyössä työelämän kanssa. Osaamisen kehittymisestä vastaavat opiskelijoiden ja opettajien lisäksi työelämän asiantuntijat. Keskeistä edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamisessa on oppimista tukeva ja innostava ilmapiiri, joka edistää avointa vuorovaikutusta, yhdessä tekemistä sekä oppijoiden itsetuntemuksen kehittymistä.

Jokaiselle kehittämiprojektille laaditaan pedagoginen käsikirjoitus yhteistyössä työelämäkumppanin sekä opiskelijaryhmän kanssa. Käsikirjoitus on luonteeltaan jatkuvasti päivittyvä suunnitelma oppimisen ja osaamisen kehittymisen edistämiseksi. Se sisältää työelämäkumppanin, opiskelijaryhmän ja opettajatiimin ajatuksia kehittämiprojektin eri vaiheiden oppimis- ja opetustavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja työskentelymenetelmistä sekä syntyvän osaamisen arvioinnista.

2.3 Arviointi

Arvioinnissa korostuu oppimisprojektin aikana syntyvän osaamisen arviointi, mikä edellyttää monipuolisten laadullisten ja määrällisten arviointimenetelmien käyttöä arviointiprosessin aikana. Opettajien suorittaman arvioinnin rinnalla arviointimenetelminä käytetään itse- ja vertaisarviointia. Myös työelämäkumppanien edustajat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan arviointiin. Arvioinnin yleiset perusteet määritetään tutkintosäännössä ja hieman tarkennetut opintojaksokuvauksissa ja oppimisprojektin pedagogisissa käsikirjoituksissa.

2.4. Eri osapuolten roolit opiskelijan oppimisen tukemisessa ja ammatillisessa kasvussa

Opiskelijan rooli on kasvaa itseohjautuvaksi ja ennakoivaksi asiantuntijaksi, joka on motivoitunut kehittämään itseään, työtään ja työyhteisöään. Opiskelijat asettavat yhdessä työelämän ja opettajien kanssa oppimistavoitteet ja suunnittelevat työskentelyprosesseja opetussuunnitelman puitteissa. Opiskelijan tärkeimpänä tehtävänä on nähdä opiskelu kokonaisvaltaisena ammatillisen identiteetin eli ammatillisen kasvun kehittämisprosessina.

Työelämän yhteistyötahojen rooli on toimia oppimisprosessin mahdollistajina, tukijoina ja motivoijina. Yhteisölliseen prosessiin osallistuessaan työelämäpartnerit saavat mahdollisuuden kehittää omaa osaamistaan ja toimintaansa.

Opettajan rooli on toimia opiskelun suunnittelijana, mahdollistajana, ohjaajana, motivoijana, innostajana ja kanssaoppijana sekä tarpeen mukaan asiantuntijakonsulttina. Opettajat toimivat oppimisen ohjaajina yhteistyössä keskenään sekä opiskelijoiden, työelämän ja muiden sidosryhmien kanssa. Opettaja ottaa huomioon opiskelijoiden oppimistyyliä ja lähtötasot. Opettajan ja opiskelijan ammatti-identiteetit rakentuvat oppivan yhteisön sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

2.5 Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijan oppimista, osaamisen kehittymistä ja ammatillista kasvua sekä opintojen suorittamista 3 - 3,5 vuoden aikana. Vierumäen yksikössä opiskelija saa tukea opintoihinsa koulutusohjelmajohtajalta, omalta opettajalta opinto-ohjaajalta, muilta opettajilta sekä opiskelijatutoreilta. Opintojen ohjauksen päävastuu on nimetyllä ryhmäkohtaisella opettajalla opinto-ohjaajalla. Vierumäellä puhutaankin opiskelijan kokonaisvaltaisesta opintojen ohjausprosessista. Se tarkoittaa ”yhden luukun periaatetta” eli oma opettaja opinto-ohjaaja on opiskelijan tukena ja lähimpänä ohjaajana myös työharjoittelussa ja työuran suunnittelemisessa. Ohjauksen kokonaisvaltaisuus ja idea perustuukin juuri moniin vuorovaikutuksellisiin kohtaamisiin ja sitä kautta jatkuvasti kehittyvään opiskelijatuntemukseen. Hyvä opiskelijatuntemus mahdollistaa opiskelijan laaja-alaisen ohjaamisen kohti alansa asiantuntijuutta.

Opiskelua tuetaan myös monien verkkosovelluksen avulla. Näistä MyNet toimii opiskelijan yleisenä tietopankkina, josta löytyy tietoa opiskelusta ja opiskeluprosessista. WinhaWille on sähköinen opintosuunnitelman hallinnointijärjestelmä. Sen avulla voi ilmoittautua opintojaksoille, tarkistaa arvosanat, päivittää yhteystietoja sekä antaa opintojaksopalautetta. Mm. Google sovelluksia ja Moodle verkkoympäristöjä hyödynnetään mm. opetusmateriaalien ja tehtävien jaossa sekä palautuksissa, osasuoritusten arvioinneissa sekä keskustelufoorumeina.

2.6 Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) sekä opinnot muissa koulutusohjelmissa ja korkeakouluissa

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) koskee opiskelijoita, joilla on aiemmin suoritettuja opisto-, ammattikorkeakoulu- tai yliopisto-opintoja taikka työssä, harrastuksissa tai muualla hankittua osaamista. Opiskelija voi sisällyttää tutkintoonsa aiemmin hankkimaansa osaamista edellyttäen, että hänen osaamisensa saavuttaa ahotointinsa kohteena olevan opintojakson osaamistavoitteet. AHOT-

menettelyllä ja siihen liittyvällä ohjauksella pyritään mahdollisuuksien mukaan myös lyhentämään opintoihin kuluva kokonaisaika. Opiskelija voi soveltuvin osin sisällyttää tutkintoonsa myös muissa koulutusohjelmissa ja korkeakouluissa joko Suomessa tai ulkomailla suorittamiaan vastaavan osaamisen tuottavia opintoja.

3 Koulutusohjelman opinnot

3.1 Opiskelu ja oppiminen alan eri toimintaympäristöissä

Koulutusohjelmassa opinnot jakautuvat perus- ja ammattiopintoihin, vapaasti valittaviin opintoihin, harjoitteluun ja opinnäytetyöhön.

Opinnot toteutetaan kolmeen eri liikunta alan toimintaympäristöön sidottuihin ja osaamista kehittäviin oppimisprojekteihin. Toimintaympäristöt ovat kilpa- ja huippu-urheilu, kunto- ja terveysliikunta sekä liikuntapalvelut. Kaikkiin toimintaympäristöihin sisältyy näkökulma käyttäjälähtöisestä toimintojen kehittämisestä. Ensimmäisenä opiskeluvuotena opiskelijat toimivat kaikissa toimintaympäristöissä. Toisena vuotena kahdessa ja viimeisenä opiskeluvuotena oppimista suunnataan vain yhteen toimintaympäristöön.

Kilpa- ja huippu-urheilun toimintaympäristön muodostavat urheilupalveluita toteuttavat ja kehittävät toimijat lajiliitoissa, piiri- ja alueorganisaatioissa, seuroissa, urheilun keskusjärjestöissä sekä koulutus- ja valmennuskeskuksissa.

Kunto- ja terveysliikunnan toimintaympäristön muodostavat kunto- ja terveysliikuntaa toteuttavat ja kehittävät toimijat yksityisellä, kunnallisella sekä kolmannella sektorilla.

Liikuntapalvelujen toimintaympäristön muodostavat liikuntapalveluja sekä liikuntamatkailua toteuttavat ja kehittävät toimijat yksityisellä, kunnallisella sekä kolmannella sektorilla.

Vapaasti valittavat opinnot (20 op)

Opiskelija kerää vapaasti valittavat opintonsa oman mielenkiintonsa mukaisesti. Vapaasti valittavien opintojen tarkoitus on tukea tutkinnon tavoitteita. Vapaasti valittavia opintoja voi suorittaa Vierumäen yksikön tarjonnasta, Haaga-Helian muiden yksiköiden opintotarjonnasta, muissa korkeakouluissa, erilaisista projekteista, koulutuksista ja seminaareista. Opinnot tulee aina hyväksyttävä etukäteen ennen niiden aloittamista.

Opinnäytetyö (15 op)

Opinnäytetyö on opiskelijan tai opiskelijaryhmän tekemä, tutkivaan työotteeseen perustuva suunnittelu-, arviointi-, tutkimus- tai kehitystyö, jonka voi tehdä tutkimus- ja kehitysprojektissa. Opinnäytetyöprosessin tarkoituksena on kehittää opiskelijan kykyä ratkaista työelämässä kohdattavia ongelmia. Tutkivaa asennetta, tutkimuksellisia metodeja ja niiden soveltamista käytäntöön harjoitellaan tutkimus- ja kehitysprojekteissa, jotka liittyvät Vierumäen yksikön, Haaga-Helia ammattikorkeakoulun ja yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettaviin hankkeisiin. Opinnäytetyö, työharjoittelut ja muihin opintoihin liittyvät pienemmät projektit muodostavat koko opintoja koossa pitävän loogisen kokonaisuuden, jota opiskelija ohjaa itsenäisesti työnohjaajansa tukemana. Prosessin avulla opiskelija syventää ammatillista osaamistaan sekä suunnittelu-, arviointi- ja viestintätaitojaan. Prosessissa opitaan verkostoitumista, tiedonhankintaa ja sen jatkuvaa soveltamista. Haaga-Helian yhteiset ohjeet opinnäytetyön tekemiseen ja sen arviointiin julkaistaan MyNetissä.

Työharjoittelu (30 op)

Työharjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija ohjatusti alan keskeisiin käytännön työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. Harjoittelussa opiskelija verkostoituu alan toimijoihin ja saa kokonaisvaltaista kokemusta alalla työskentelystä sekä näkemystä alan ammattiosaamisvaatimuksista. Harjoittelu on aina tavoitteellista, jossa opiskelija reflektoi omaa ammatillista osaamistaan jatkuvan kehittämisen ja kehittymisen näkökulmasta.

[Opintojaksoluettelo>>](#)

Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelman opinnot kestävät 3,5 vuotta. Opintojen laajuus on 210 opintopistettä. Opinnot johtavat **liikunnan ammattikorkeakoulututkintoon**, jonka tutkintonimike on **liikunnanohjaaja (AMK)**.

Opinnot rakentuvat seuraavasti:

Opinnot	Opinto- pisteet
Yhteiset perus- ja ammattiopinnot	115
Valinnaiset ammattiopinnot	30

Työharjoittelu	30
Opinnäytetyö	15
Vapaasti valittavat opinnot	20
Yhteensä	210

Opiskelijan tulee ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa, että hänellä on ammattikorkeakouluasetuksen edellyttämä ruotsin kielen taito sekä ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta riittävä yhden tai kahden vieraan kielen taito.